

Панел дискусија на тему „Гаранција локалне аутономије у ФБИХ кроз усклађеност са стандардима Европске повеље о локалној самоуправи“

Панел 1. Посебан карактер Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине

Узимајући у обзир раније формиране ставове Савеза опћина и градова Федерације Босне и Херцеговине, закључке са конференција и сједница органа Савеза, закључке Комисије за локалну самоуправу Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине од 21.12.2023. године, мишљење Федералног министарства правде од 29.07.2008. године, а који се односи на примјену и карактер Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине доносимо сљедеће закључке:

ЗАКЉУЧЦИ

1. Захтијевамо од свих нивоа власти у Федерацији Босне и Херцеговине да **досљедно и безрезервно поштују посебан карактер Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине** који је према мишљењу и препорукама Конгреса локалних и регионалних власти Вијећа Европе у потпуности усклађен са принципима и стандардима Европске повеље о локалној самоуправи (Recommendation 324 (2012) on Local and Regional Democracy in Bosnia and Herzegovina).
2. Сматрамо да је нужно ојачати капацитете Федералне владе у погледу успостављања институционалне бригае за рад и унапријеђење система локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине. У том контексту позивамо Владу Федерације Босне и Херцеговине, а у складу са мишљењем и препорукама Конгреса локалних и регионалних власти (Report CG37(2019)18 final od 31. октобра 2019)¹ да приступи процесу **јачања капацитета унутар Федералног министарства правде кроз успоставу сектора за локалну самоуправу.**
3. Јединице локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине већ дужи низ година суочавају се са неразумијевањем вишим нивоа власти према изазовима

¹ <https://rm.coe.int/local-and-regional-democracy-in-bosnia-%20and-herzegovina-monitoring-comm/168098072a>

са којима се суочавају из чега је произашао велик број неријешених питања која онемогућавају успијешно функционисање локалних власти. Сматрамо изразимо важним да Федерална влада посвети више пажње рјешавању нагомиланих проблема како би се омогућио успјешнији рад локалних власти. У складу са тим позивамо Владу Федерације Босне и Херцеговине да по хитном поступку **формира интерресорну Радну групу са задатком утврђивања листе закона са федералног нивоа које је потребно усагласити са Законом о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине** („Сл.новине ФБИХ“, бр.49/06 и 51/09). У Радну групу је потребно укључити и представнике Савеза опћина и градова Федерације Босне и Херцеговине.

4. Систем локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине је монотипски, односно јединице локалне самоуправе иако се значајно разликују по територијалној величини, броју становника, економској снази, нивоу урбанизације, те кадровским капацитетима, имају исте надлежности. Ове разлике међу јединицама локалне самоуправе постају све израженије, што доводи до стварања „патуљастих опћина“ које нису у могућности да својим редовним примањима задовоље ни трошкове администрације, те свој опстанак вежу за добровољну помоћ. Сматрамо да је нужно кренути у процес пуне реформе система локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине, те у складу са тим позивамо Владу Федерације Босне и Херцеговине да приступи процесу израде **Стратегије реформе и развоја локалне самоуправе**. Савез опћина и градова ФБИХ је незаобилазан фактор у овом процесу.
5. Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, рјешавајући по захтјевима за заштиту права на локалну самоуправу, од фебруара 2024.године, донио је 117 пресуда. У апсолутној већини случајева, пресуде су ријешене у корист јединица локалне самоуправе, односно утврђена је повреда права на локалну самоуправу. Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине је до сада показао висок степен разумијевања за проблеме са којима се суочавају јединице локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине, међутим проблем представља непровођење ових пресуда. Позивамо Владу Федерације Босне и Херцеговине да приступи **изради прописа којим ће се обезбиједити ефективна судска заштита и провођење одлука Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине и других судова у вези са локалном самоуправом**.